

Sinul on õigus saada teada, mis sinu lapsele toimub. Saad teada, kas sinu laps on ohtu, kas ta on vigastatud, kas ta on haige, kas ta on kaotanud oma asju. Saad teada, kas sinu laps on ohtu, kas ta on vigastatud, kas ta on haige, kas ta on kaotanud oma asju. Saad teada, kas sinu laps on ohtu, kas ta on vigastatud, kas ta on haige, kas ta on kaotanud oma asju.

2 ÕIGUS KIRJALIKULE JA SUULISELE TÖLKELE

Kui on midagi, millest ta aru ei saa, saab ta esitada küsimusi.

- Kes osalevad kriminaalmenetluses.
- Kuidas kriminaalmenetlus toimib.
- Mis on tema õigused.
- Millisel moel on ta arvatavalt kuriteos osalenud.
- Millises kuriteos teda süüdistatakse.

Sinu lapsel on õigus selgel ja lihtsat kujul saada informeeritud:

1 ÕIGUS SAADA INFORMATSIOONI

TEA OMA LAPSE ÕIGUSI!

Kui nad lähevad kohtusse



Kaasrahastatud Euroopa Liidu õigusprogrammist

- See infoleht on loodud projekti raames:

Child-Friendly JT

Alaealiste õigus teabe saamisele, kirjalikule ja suulisele tõlkele kriminaalmenetluste ajal: Lapsesõbralike töövahendite väljatöötamine
JUST-AG-2016-06-760674

Euroopa Komisjoni toetus käesoleva väljaande koostamisele ei tähenda väljaandes esitatud sisu kinnitamist. Väljaandes esitatud sisu peegeldab vaid autorite seisukohti. Euroopa Komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe kasutamise eest.



LASTE ÕIGUSTE DEKLARATSIOON SELGITATUNA NENDE EMADELE, ISADELE VÕI SEADUSLIKELE EESTKOSTJATELE

TEA OMA LAPSE ÕIGUSI!

Kui nad lähevad kohtusse



Kui õiguskaitseorganite esindajad kahtlustavad või usuvad, et sinu laps on toime pannud kuriteo ja alustavad tema suhtes kriminaalmenetlust, on **sinu lapsel õigus saada selget ja üksikasjalikku informatsiooni oma õiguste kohta.** Saad aidata oma lapsel neid õigusi mõista.

Järgnev infoleht selgitab sulle neid õigusi

KOHTUNIKUD JA MAGISTRAADID

Nemad on avalikud kaitsjad. Nad tegutsesid kodanike nimel, kui on toime pandud kuritegu. Nende ülesanne on otsida kuriteo kohta asitõendeid ja tõestada, kes on kuriteo sooritanud.

PROKURÖRID

Need on kohad, kus konfliktid lahendatakse.

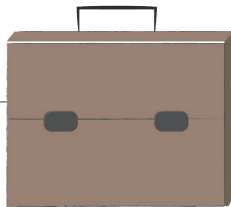
KOHUS JA TRIBUNAL

Need on inimesed, kes töötavad kohtutes või tribunallides, näiteks kohtunikud, magistraadid ja prokurörid.

KES ON SEADUSLIK VÕIMU ESINDAJAD?

3 ÕIGUS ADVOKAADILE

Sinu lapsel on õigus olla kaitstud advokaadi poolt. Ta võib küsida näha advokaati, keda ta usaldab. Kui tal ei ole advokaati, peab ta selle enne kohtusse minemist saama. See teenus võib olla tasuta.



See õigus sisaldab ka:

- Enne õiguskaitseorganite poolt ülekuulamist ja/või kohtusse minemist, peab ta saama oma advokaadiga rääkida, et nõu saada.
- Tema advokaat võib teda saata ajal, kui õiguskaitseorganid teda üle kuulavad ning ta võib tema kaitseks sõna võtta.
- Tema advokaat võib teda politsei poolt läbi viidavate teatud uurimisprotseduuride või tõendite kogumise ajal saata.
- Kõik tema vestlused oma advokaadiga on privaatset.

4 ÕIGUS EMA, ISA VÕI SEADUSLIKU EESTKOSTJA TEAVITAMISELE

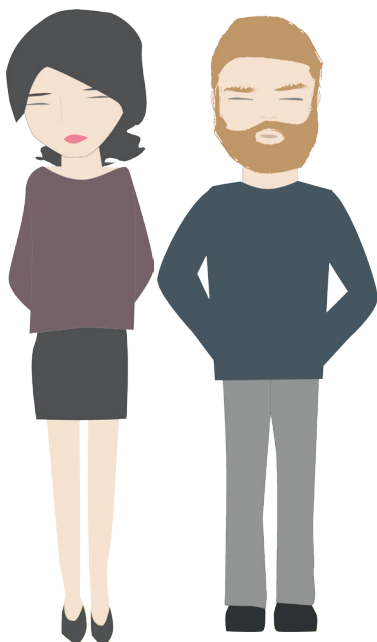
Sinu lapsel on õigus sellele, et sulle antakse politsei poolt sama informatsioon, mida antakse talle. Näiteks, et sind teavitatakse sellest, et teda kahtlustatakse kuriteo sooritamises, millised on tema õigused, kuidas kriminaalmenetluse protseduurid toimuvad, kes nendes osalevad, milliseid samme ette võetakse jne.

Mõningatel juhtudel ei ole sinu informeerimine sinu lapse parimates huvides. Sellistes olukordades võib ta paluda mõne teise täiskasvanu teavitamist. Antud täiskasvanu peab olema õiguskaitseorganite poolt aktsepteeritud.

5 ÕIGUS, ET EMA, ISA VÕI SEADUSLIK EESTKOSTJA SAAB NEID KRIMINAALMENETLUSE AJAL SAATA

Sinu lapsel on õigus sellele, et saad teda kogu kriminaalmenetluse ajal saata. Näiteks, kui ta peab rääkima kohtunike või prokuröridega.

On olukordi, kus sinu lapse parimates huvides ei ole sinu poolt tema saatmine. Sellistel juhtudel saavad nad küsida endale teise täiskasvanu, kes neid saadaks. Antud täiskasvanu peab olema õiguskaitseorganite poolt aktsepteeritud.



6 ÕIGUS INDIVIDUAALSELE HINDAMISELE

Sinu lapsel on õigus individuaalsele hindamisele. Kohtus töötavad spetsialistid küsivad temalt perekonna, sõprussuhete, õpingute jms kohta.

Hindamine viiakse läbi selleks, et õigusasutused saaksid teada tema individuaalsed vajadused ja võtta kasutusele meetmed, mis on nende arvates just sinu lapse puhul kohased.

Üldjuhul viiakse hindamine läbi menetluse alguses, enne kohtuistungit.

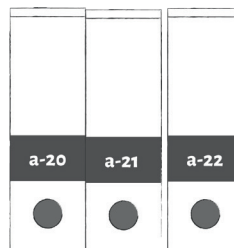
7 KOHTUPROTSESSIL KOHALVIIBIMISE JA OSALEMISE ÕIGUS



Sinu lapsel on õigus kohtuprotsessil kohal viibida ja osaleda. See tähendab, et ta saab olla kohal, kui kohtuprotsess leiab aset ja avaldada oma seisukohti.

Kui sinu laps ei saa kohtuprotsessil kohal viibida, on tal õigus küsida uue protsessi korraldamist või teataval tingimustel taotleda muud tüüpi kohtulikku edasikaebamist.

8 JUHTUMI MATERJALIDEGA TUTVUMISE ÕIGUS



Sinu lapsel on õigus tutvuda oma juhtumiga seotud dokumentidega. Nendele on juurdepääs ka tema advokaadil.



9 ÕIGUS OMA PRIVAATSUSE KAITSELE

Sinu lapsel on õigus oma privaatsuse kaitsele kogu protsessi vältel. Kohtuistungit peetakse tavaliselt publikuta või kohtunik/kohus võib otsustada kuulutada kohtuprotsessi kinniseks.

Samuti ei avalikustata ülekuulamiste salvestusi. See tähendab, et ainult sinu laps ja õiguskaitseorganid saavad neid näha ja kuulata.

10 EDASIKAEBAMISE ÕIGUS

Kui sinu laps usub, et tema õigustest ei peeta kinni, võib ta pöörduda õigusasutuste või seadusliku võimu esindajate poole ja taotleda tehtud otsuste taaskalustamist.